

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116219714
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5116219714.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcov 1a/ Z. C., nar.XX.XX.XXXX, bytom K. - O. K., K. XXXXX/XXA, 1b/ M. C., nar.XX.XX.XXXX, bytom K. - P. M. XXX/XX, (ako právni nástupcovia H. C. nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX), 2/ T. C., rod. Z., nar.XX.XX.XXXX, bytom K., M. XX (aj ako právna nástupkyňa H. C.), všetci žalobcovia právne zastúpení advokátkou Mgr. Zuzanou Karkóovou, so sídlom J., V. V. XX, proti žalovaným 1/ V. M. rod. M. nar.XX.XX.XXXX, 2/ M. M. nar.XX.XX.XXXX, obaja bytom A. XXX., právne zastúpení advokátom JUDr. Karolom Gordíkom, so sídlom J., O. XX, o určenie vlastníckeho práva, na základe odvolania žalobcov 1a/ až 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 42C/318/2016-137 zo dňa 2. augusta 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Strany **n e m a j ú** nárok na náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 161 ods. 2 v spojení s § 230 CSP zastavil konanie o žalobe žalobcov v rade 1a/, 1b/ a 2/ proti žalovaným v rade 1/ a 2/. Vychádzal z toho, že v konaniach tamjšieho súdu sp. zn. 14C/242/2011 a 27C/335/2013 bola právoplatne uzavretá otázka neexistencie (spolu)vlastníctva žalovaných k pozemkom parc. č. 139 a 140 kat. úz. A.. Uvedené v súdnej veci z hľadiska predmetu konania tvorí prekážku rozhodnutej veci pre konanie o žalobe na určenie či tu právo je alebo nie je, nakoľko vychádza z toho istého skutkového základu ako v označených konaniach.

2. Okresný súd konštatoval, že ide o taký nedostatok procesnej podmienky (prekážka právoplatne rozsúdenej veci), ktorý nemožno odstrániť. Poukázal tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 100/01 z 28.05.2002, v ktorom sa uvádza, že: „právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, vychádzajúcej z rovnakého skutkového základu.“ Ohľadne vzťahu súdnej veci s konaním pod sp. zn. 27C/335/2013 okresný súd doplnil, že sa jedná o vzájomný vzťah žaloby na plnenie a žaloby o určenie, v ktorých otázkach súdna prax dlhodobo vychádza zo záveru, že žaloba na plnenie (sp. zn. 27C/335/2013) v sebe „konzumuje“/obsahuje aj žalobu o určenie (súdená vec).

3. O trovách konania rozhodol v zmysle § 256 ods. 1, 2 CSP tak, že žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na ich náhradu, lebo žalobcovia v rade 1a/ až 2/ procesne zavinili zastavenie konania tým, že napriek právoplatne rozhodnutej veci opätovne podali žalobu na začatie konania.

4. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podali (spoločné) odvolanie žalobcovia 1a/ až 2/, ktorí sa domáhali jeho zrušenia a určenia, že žalovaní 1/ a 2/ nie sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku parc. č. 139/7 kat. úz. A. (vytvoreného na základe presne označeného geometrického plánu). Poukazovali na to, že došlo k patovej situácii, kedy okresný súd z dôvodu existencie prekážky res iudicata zastavil konanie o určení neexistencie vlastníckeho práva žalovaných, ale na základe prejudiciálneho

rozhodnutia (predstavujúceho dotknutú prekážku res iudicata) nie je možné vykonať záznam v katastri nehnuteľností.

5. Odvolatelia mali za to, že za danej situácie je jediným možným riešením neprihliadať na prekážku res iudicata; t.j. neaplikovať § 230 CSP. V opačnom prípade totiž nie je možné dosiahnuť účel základného práva na spravodlivý súdny proces, resp. ústavného práva na súdnu a inú ochranu. Zachovanie týchto práv má „prioritu pred absolútnou viazanosťou znením zákona“. V takýchto prípadoch teda nemôžu sudy postupovať formalisticky a zohľadniť iba doslovné znenie zákona, ktorého aplikácia môže mať protiústavné dôsledky.

6. Žalovaní zostali v aktuálnom odvolacom konaní nečinní.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Krajský súd konštatuje, že pri označovaní strán aktuálne už neuvádzal ako stranu sporu žalobcu v rade 3/ Pozemkové spoločenstvo účastinárov urbariátu Obce Snežnica, keďže jeho (tvrdený) nárok na určenie vlastníckeho práva voči žalovaným 1/ a 2/ bol uznesením č. k. 42C/318/2016-144 zo dňa 05.08.2019 vylúčený na samostatné konanie. Rovnako tak v záhlaví uznesenia už nie je ako strana sporu označený pôvodne žalovaný v rade 3/ (Obec Snežnica), lebo vo vzťahu k tomuto subjektu bolo konanie právoplatne ukončené rozhodnutím odvolacieho súdu sp. zn. 10Co/279/2018 zo dňa 30. apríla 2019.

9. To znamená, že pokiaľ v texte odôvodnenia sa hovorí o žalobcoch, myslia sa tým žalobcovia 1a/, 1b/ a 2/ (označovaní tiež ako odvolatelia); a pokiaľ sa hovorí o žalovaných, vzťahuje sa dané označenie na žalovaných 1/ a 2/.

10. Odvolatelia nespochybňujú záver okresného súdu, že v posudzovanom prípade je daná prekážka veci rozhodutej, ktorá v zmysle § 161 ods. 2 v spojení s § 230 CSP predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, v ktorej procesnej situácii je povinnosťou súdu konanie zastaviť. Tvrdia však, že aplikácia označených zákonných ustanovení v konkrétnostiach súdnej veci má viesť k protiústavným dôsledkom. Tieto (tvrdené) protiústavné dôsledky bližšie nepomenovávajú; dá sa len predpokladať, že vo faktickej rovine za ne považujú nevykonanie záznamu („nevymazanie“ žalovaných ako vlastníkov nehnuteľností parc. č. 139 a 140 kat. úz. A.) v katastri nehnuteľností. Inými slovami, nemožnosť dosiahnutia zmeny v dotknutej administratívno-právnej evidencii.

11. Dôležitou je skutočnosť, osobitne v súvislosti s dovolávaním sa žalobcov nutnosti nerešpektovania zákona konajúcimi súdmi, že žalobcovia nesmerujú žalobný návrh v súdnej veci k uplatneniu svojich hmotných práv, ale „len“ k popretiu/negácii práva iných subjektov (žalovaných). Navyše, sa nejedná ani o situáciu, kedy by v prípade úspešnej negácie hmotných práv protistrany, došlo k „obnoveniu“ práv žalobcov (v konkrétnostiach súdnej veci by sa po „vymazaní“ vlastníckeho práva žalovaných nestali spolu/vlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti žalobcovia). Práve tieto určujúce okolnosti bolo nutné mať na zreteli pri úvahách o aplikácii zásady zákazu odmietnutia spravodlivosti, na ktorú (minimálne nepriamo) poukazujú žalobcovia. Žalobcom totiž napadnutým uznesením nie je odopieraná súdna ochrana žiadneho ich (tvrdeného) hmotného práva.

12. Tvrdenia odvolateľov o znemožnení im domáhať sa dosiahnutia účelu základného práva na spravodlivý proces, či ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu tak nezodpovedajú stavu súdnej veci. Za popísaného stavu niet dôvodu na to, aby bolo zo strany konajúcich súdov prikrôčené k úplne hraničnému postupu, kedy by všeobecný súd (s odkazom na vyššie princípy spravodlivosti, tzv. Radbruchovú formulu a pod.) nerešpektoval znenie zákona. Z daného titulu je zastavenie konania v súdnej veci pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania vecne správne.

13. Nad bezprostredný rámec odvolacieho prieskumu a v záujme komplexnosti krajský súd dodáva, že ochrana hmotných práv žalobcov (prioritne práva vlastníckeho v celej šírke jeho obsahu) v prípade ich porušovania (aj napríklad žalovanými) je dosiahnuteľná konkrétnymi žalobami na splnenie povinnosti.

14. Žalobcovia síce odvolaním napadli uznesenie okresného súdu v celom rozsahu, t.j. aj výrok o trovách konania, ale výlučne v súvislosti s nimi tvrdenou nesprávnosťou rozhodnutia o zastavení konania. Nadväzne, potvrdenie rozhodnutia vo výroku o zastavení konania zakladá vecnú správnosť (i pre viazanosť odvolacieho súdu konkrétnymi odvolacími dôvodmi - § 380 ods. 1 CSP) aj od neho závislého

výroku o nároku na náhradu trov konania. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd primerane aplikoval zásadu procesného zavinenia - § 256 ods. 1 CSP.

15. O trovách aktuálneho odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že strany nemajú nárok na ich náhradu. Odvolatelia - žalobcovia neboli v tomto odvolacom konaní úspešní, preto nemajú nárok na náhradu jeho trov; naproti tomu žalovaným žiadne trovy konania v súvislosti s terajším odvolacím prieskumom nevznikli (§ 251 CSP). Takéto „jednoetapové“ rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania zodpovedá aj východiskám a záverom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (bližšie napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

16. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.